

Pamiętki z Kampanii Wołyńskiej Legionów Polskich w zbiorach Muzeum Józefa Piłsudskiego

Broń, jakiej używali żołnierze oddziałów karabinów maszynowych Legionów Polskich pochodziła głównie z zasobów armii austriackiej. Ciężkie karabiny maszynowe Schwarzlose M1907/12 znalazły się w wyposażeniu okm-ów LP dopiero od 1915 roku.

Ten pistolet maszynowy opracował Andreas Schwarzlose w 1902 roku. Celem projektanta było obniżenie kosztów wyprodukowania pistoletu maszynowego, usprawnienie konstrukcji i uproszczenie obsługi. Schwarzlose częściowo osiągnął ten cel poprzez zastosowanie, nietypowego w konstrukcjach pistoletów maszynowych, opóźnionego odrzutu. Od 1905 roku karabin produkowany był przez austriacką firmę Steyr. Karabin Schwarzlose CKM, M1907/12 był podczas I wojny światowej standardowym ciężkim karabinem maszynowym armii austro-węgierskiej i, na początku 1915 roku trafił na wyposażenie I Brygady Legionów Polskich zastępując stopniowo jednostrzałowe, przestarzałe karabiny Werndla. Z Legionów Polskich karabin trafił do Wojska Polskiego, ale zachowane CKM M.1907/12 były wycofywane sukcesywnie z wyposażenia WP. Karabin służył także w armii czechosłowackiej, holenderskiej, serbskiej, rumuńskiej, bułgarskiej, tureckiej i szwedzkiej. Jego obsługa nie była jednak dużo prostsza niż obsługa dostępnych wówczas na rynku, bo karabin był jednak dość skomplikowany konstrukcyjnie. Po 1931 roku zmodyfikowano konstrukcję i wyprodukowano wiele innych, mniejszych wariantów karabinu, w tym karabiny kawaleryjskie i lotnicze.

Dziś broń tego typu jest w polskich zbiorach muzealnych dużą rzadkością, w skali kraju jest zaledwie kilka stosunkowo kompletnych ckm-ów tego typu. Egzemplarz ze zbiorów Muzeum Józefa Piłsudskiego (fot.) jest całkowicie sprawnym technicznie egzemplarzem.

Autor: Ewa Kozłowska, Program Żołnierze Niepodległości